

THE ALLIGATORS

22 juni 1973

Goedenavond, vrienden.

Wij zijn niet alwetend of onfeilbaar en hopen, dat u zelf dus zelf na zult denken over al wat naar voren wordt gebracht. Ons onderwerp voor heden moet volgens afspraak van meer actuele aard zijn. Daarom wil ik u spreken over:

THE ALLIGATORS

Het is een vreemde wereld, waarin u op het ogenblik leeft. Zoals wij u reeds lange tijd te voren hebben gezegd, breken overal de politieke schandaaltjes los. Nederland is nog niet zover, dat komt nog wel. Overigens zal dat wel niet zo heel erg zijn, want een Nederlands schandaal is altijd enigszins gereformeerd met hervormde boventonen en een katholieke inslag.

Waar het mij met dit alles om gaat, is het volgende. Wanneer wij zien hoe op het ogenblik de machtshongerige mensen proberen, de wereld onder elkaar te verdelen, denk je aan een aantal kaaimannen die opeens een prooi zien en, haast onzichtbaar, als drijvende boomstammen in het water, losschieten op hun vermoede prooi. Het is daarom dat ik deze titel gekozen heb. Want het meeste wat op het ogenblik gebeurt, vindt a.h.w. plaats onder de waterspiegel. U meent misschien dat er veel openbaar wordt en denkt daarbij aan het Watergate-proces en het Bannerschandaal, de Brusselse trammelanten. Maar al wat u daarvan ziet, is maar een klein topje. De rest, als bij een ijsberg, blijft verborgen voor de openbaarheid. En misschien is dat maar goed ook. Want overal wordt geïntrigeerd en al die intriges hangen samen met een aantal facetten van deze maatschappij, die je mogelijk nog het beste kunt omschrijven als een "rommel maar aan mentaliteit".

Het geeft niet wat wij produceren, wanneer wij maar steeds meer kunnen produceren. Iets wat overigens niet beperkt blijft tot de z.g. kapitalistische landen van West-Europa. In Rusland is een schoenenfabriek, die kans zag de productienorm met 50% te overtreffen. Alleen is van hun product nog geen 10% te dragen. Het ging ook daar de mensen er om, dat de fabriek moest draaien, er moest omzet zijn. Eenzelfde systeem en eenzelfde mentaliteit ontdek je haast overal. Mogelijk meent u, dat het met de politiek toch wel anders ligt. Maar ook hier moet voortdurend "omzet" zijn, d.w.z. dat er voortdurend weerwerk moet zijn, een relatiespel tussen bedrijven, belangengroepen die achter de schermen werken, pressiegroepen en datgene wat u naar buiten toe op ziet treden.

U denkt mogelijk dat alles in het Watergateproces door een paar mannen is gedaan, mogelijk inclusief Nixon. Maar dat is niet geheel juist. De gehele situatie lag ongeveer als volgt: Wanneer een andere kandidaat tot president gekozen zou zijn, was de politiek van de USA waarschijnlijk veel meer isolationistisch geworden. Wat betekende dat in het buitenland de ontspanningspolitiek niet verder gevoerd zou zijn, dat Amerika veel troepen uit Europa zou hebben teruggehaald, waardoor Amerikaanse bedrijven daar meer moeilijkheden zouden hebben ontmoet bij de afzet van bepaalde producten. Verder zou dit betekend hebben dat de USA in veel mindere mate dan op dit moment het geval is, pogingen zou blijven wagen om bv. in delen van Z-Amerika het heft in handen te houden. Wat impliceert dat verschillende wereldomvattende concerns hun mogelijkheden af zouden zien nemen. Zij zouden andere en kostbaarder en moeilijker wegen moeten bewandelen om in stand te houden, wat zij hebben.

Daarom is het Watergate-proces in feite nog maar een klein euvel. Men zou om zijn doel te kunnen bereiken desnoods een binnenlandse strijd hebben ontketend, of zelfs een moordpartij op touw hebben gezet. Uiteindelijk gaat het niet om enkele miljoenen, maar in Europese termen gezegd om een jaaromzet van meer dan 170 biljoen dollar.

Zeker, die omzet wordt gemaakt in verschillende takken van bedrijf en zowel winst als omzet worden voor een groot deel in andere munteenheden uitgedrukt. Maar voor al deze grote kapitaal groepen, eigen rijkjes binnen het kader van de USA, maar eigenlijk ook over de gehele wereld, was het belangrijk dat de buitenlandse politiek van de USA verder zou worden doorgezet, dat er geprobeerd zou worden om, hoe dan ook, invloed te verkrijgen en te behouden in Azië, inclusief het openbreken van nieuwe markten daar, terwijl gelijktijdig een toenemende invloed zou worden uitgeoefend op Europa.

Ontspanning tegenover Rusland was ook van belang, omdat daardoor ook hier bepaalde producten zouden kunnen worden afgezet. Daarnaast wenste men ongetwijfeld met staten van de derde wereld voordelige overeenkomsten voor het verwerven van grondstoffen te treffen. Nixon was in deze plannen een niet zo gemakkelijk te vervangen sleutelfiguur. Wanneer je je bezighoudt met dit Watergate proces, denk je daar niet zo gemakkelijk aan. De meeste mensen zullen denken dat het hier alleen maar gaat om een mannetje dat heel graag president wilde blijven. Men vraagt zich niet af, wat hier verder achter kan zitten.

Officieel zult u dit trouwens ook nooit te weten komen. Je kunt een dergelijke vervlochten maatschappij nu eenmaal niet ontleden, zonder gelijktijdig die gehele maatschappelijke opzet uiteen te doen vallen. En zelfs de senatoren, die wel weten wat er aan de hand was, zullen zich er heilig voor hoeden dit in de openbaarheid te laten komen. Er zijn er onder hen die Nixon tot aftreden zouden willen dwingen, wanneer zij de kans daartoe zouden zien. Maar zij zullen zeker niet proberen de werkelijke achtergronden te onthullen. Daar deze Nixon tot op heden de steun nog heeft van de betrokken belangengroepen, moeten wij echter aannemen dat hij nog heel wat vaster in het zadel zit, dan menigeen denkt.

Iets dergelijks speelde een rol in west Duitsland. De ontspanningspolitiek van Brandt is niet alleen maar belangrijk voor Duitsland maar ook voor bepaalde groepen, omdat er handelsrelaties moesten ontstaan. Het ging ook hier niet om menselijk geluk, een verbeteren van het menselijke lot, ook al wordt dit natuurlijk op de voorgrond geschoven. Het gaat ook hier doodgewoon om een uitbreiding van handel en een grotere economische vrijheid te verkrijgen.

Iets dergelijks geldt trouwens voor Nederland ook. Ook hier hebben grote concerns onmetelijk veel macht. Al beseft men het niet, het lijkt er bijna op, dat de helft van de werkzame Nederlanders in feite een soort gastarbeider in eigen land is. Zij werken immers voor zaken die voor een deel of zelfs grotendeels bestaan uit Amerikaans, Engels en ook wel Duits kapitaal.

Toch kun je je afvragen, waarom dit alles zo belangrijk is, waarom men voortdurend probeert meer afval te produceren. Want dat doet men in feite. Wij hebben het al eens eerder gezegd: voor dezelfde prijs zou men een gloeilamp kunnen maken die het gemiddeld rond 10.000 branduren uithoudt. Men vervaardigt echter typen met veel kosten en moeite die maar gemiddeld 1000 branduren verdragen. Mogelijk wordt de situatie duidelijker wanneer men beseft dat het de vervaardigers er niet om gaat iets te maken, waaraan de gebruiker zoveel mogelijk heeft. Deze mensen maken eenvoudig een product, waarvan zoveel mogelijk kan worden afgezet. Een auto kan bv. voor ongeveer dezelfde prijs zo gemaakt worden, dat hij over 20 jaren nog in goede staat is en goed loopt. Er wordt een product vervaardigt, dat na rond 3 jaren gebruik reeds ernstige fouten gaat vertonen en in feite na rond 5 jaren niet meer aan de eisen van veiligheid voldoet. U kunt een dergelijke oudere wagen natuurlijk nog wel met veel kosten en moeite in orde houden, maar nodig is een dergelijke situatie zeker niet. Een veel voorkomende fout is de wijze waarop de carrosserie door roest pleegt te worden aangevreten. U kunt dit afremmen door gebruik te maken van bepaalde kostbare procedures, waaraan heel wat verdiend kan worden. Maar een kleine bijvoeging aan het staal, waaruit de dragende carrosserie vooral wordt vervaardigt is mogelijk niet bijzonder kostbaar en afdoende. Daarover denkt men echter kennelijk niet. Ik voeg hieraan toe, dat de meerprijs per auto bij algemeen gebruik van een dergelijk materiaal niet meer dan rond 150 gulden behoeft te zijn. Dit zijn maar enkele voorbeelden. Wat de vraag opwerpt waarom bijna eenieder in deze verbruiksmatschappij een willig slachtoffer is, waarop de alligators van de productie zich plegen te storten.

Kortom: waarom bent u een prooi? U bent dit, omdat u zich steeds weer aan laat praten dat je van alles moet hebben. Neem als voorbeeld de kleurentelevisie in Nederland en andere landen. Technisch is dit natuurlijk erg mooi. Maar vraag u eens af, waarom kleurentelevisie in uw land werd geïntroduceerd op een ogenblik dat het maken van zwart-wit programma's van kwaliteit reeds alle beschikbare middelen vergde, terwijl wel vaststond dat de introductie van kleurentelevisie de kosten hiervan zou doen stijgen tot ver boven de draagkracht van de gemeenschap bij een aanhouden van de geldende vergoeding. Het antwoord is doodeenvoudig: men wilde kleurentelevisies verkopen.

Ga vervolgens eens kijken wie deze kostbare apparaten voornamelijk hebben staan. Het blijkt, dat het merendeel van de kleurenapparaten staat in de huizen van mensen die behoren tot de lagere inkomensklassen. Hoe zit dat. Wel, juist de simpele mensen laten zich aanpraten dat je niets hebt gezien, wanneer je dit nog niet hebt gezien, dat je niet meetelt, wanneer je nog een eenvoudig zwart-wit apparaat hebt. Zoals vele bedrijven zich inspannen u duidelijk te maken, dat het verstandiger is meerdere voddige jurken te kopen per jaar dan een van goede kwaliteit die 1½ maal zoveel zou kosten. De mode, niet waar. Zoals men u heren, probeert de das om te doen door voortdurend niet alleen patroon, maar vooral de breedte daarvan te wijzigen. Want als u dan bij wilt zijn, kunt u niet meer zeggen dat deze of gene das nog mooie en zeker goed genoeg is: Hij past u niet meer, hij is ouderwets en moet dus weggegooid worden. Op deze wijze wordt voortdurend en op elk terrein pressie op de consument uitgeoefend en het zijn voornamelijk de simpele zielen die daar steeds weer in stinken. Het is duidelijk dat tegen deze situatie, waarbij de mens op den duur geheel onderdanig moet worden aan productiebelangen, iets moet gebeuren.

Nu kun je een dergelijke ontwikkeling natuurlijk wel op de een of andere wijze afremmen. Maar ondertussen wordt de zaak dringend, want door deze nadruk op productie en economie alleen is er met de aarde zo langzaamaan ook het een en ander aan de hand.

Om ook hier enkele voorbeelden te geven: Er is in vele landen op het ogenblik een in wezen nog gestimuleerde energiecrisis aan de gang. Maar men loopt daarbij alleen maar 10 jaren op de feitelijke situatie vooruit. Dat men nu energiegebrek voorwendt, is echter een kwestie van zakelijke en prestige belangen. Men wil atoomreactoren bouwen, men wil de prijs voor bepaalde brandstoffen opjagen en dergelijke. Toch is de tijd niet zo heel ver meer dat een steeds groeiende energiebehoefte van de wereld niet langer gedekt kan worden uit de huidige middelen. Men zal volgens mij daarin trouwens ook niet zonder meer slagen wanneer men wel vele atoomreactoren bouwt.

Door het toenemende verbruik van natuurlijke grondstoffen voor wegwerpartikelen is men in toenemende mate reeds nu op het gebruik van kunstmatige vervangende middelen aangewezen. Zeker is, dat de winning van vele grondstoffen al lang geen gelijke tred meer kan houden met het toenemende verbruik. Zilver wordt bv. zo weinig gewonnen, dat de industriële behoefte maar deels vervuld kan worden, dit in een periode dat de verbruiksbehoefte steeds stijgende is en de prijs sterk oploopt. Goud wordt eveneens in toenemende mate in bepaalde industrieën gebruikt en de reden daarvoor is minder de kwaliteit van het goud als materiaal, dan het feit dat men geen goedkopere en even doelmatige vervangingsstoffen meer heeft.

Kortom: de gehele aarde wordt op het ogenblik geplunderd, er wordt roofoverval gepleegd, omdat bepaalde mensen daar een soort keizerrijkje door kunnen stichten in de commerciële sector en nu hun macht alleen kunnen handhaven door steeds verder uit te breiden en steeds verder de aarde te plunderen. Deze mensen worden daar in feite al lang niet meer beter van. Maar het is hun mentaliteit, hun geloof a.h.w., want voor hen geldt steeds weer: hier is nog een kans om invloed te winnen, een nieuw bedrijf te stichten, dus hap. Soms stikken kleinere machthebbers van dit type in hun uitbreidingsdrang, maar zelfs tijdens hun ondergang zie je dat zij tot het laatste ogenblik nog proberen nieuwe brokken te verzwelgen. Wat dan overblijft doet mij denken aan een soort ruïne, zo iets als het Kurhaus op het ogenblik: de ruïne van een zakelijk beleid, dat op een voortdurende uitbreiding en toename van debiet was gericht en niet meer kon denken aan kwaliteit, omdat het geobsedeerd werd door kwantiteit.

Zoals men dan ook steeds weer denkt in termen van omzet, maar slechts zelden daarbij een werkelijke nadruk geeft aan eigen dienstbaarheid, iets wat in echt Nederlandse termen service heet. Zelfs in de horecabedrijven zien wij steeds weer de nadruk op snelle omzet, terwijl in steeds mindere mate men aandacht schijnt te hebben voor het gemak van de consument, diens wensen en de sfeer waarin de producten genuttigd kunnen worden.

U zult na dit alles met mij eens zijn dat er in de gehele wereld een mentaliteit overheerst, waardoor de meerderheid van de mensen als vanzelf tot prooi wordt, terwijl anderen die als mens overigens heel goed kunnen zijn, als vanzelf gedwongen worden om op te treden als hongerige kaaimannen en alleen nog maar aan het vinden van een nieuwe prooi denken, waarbij zij zichzelf en anderen dan ook nog proberen aan te praten, dat zij een noodzakelijke sociale functie vervullen.

Wat hiertegen te doen? Je zou denken, dat de beste weg een opvoeden van hen die nu als prooi fungeren, zou omvatten. Maar het is bewijsbaar dat pogingen de massa op te voeden, te leiden en te beschamen, uiteindelijk meestal een precies tegengesteld resultaat brengen. Kijk maar eens: Sinds men middels radio en later tv. begonnen is de mensen nadrukkelijk te wijzen op de schoonheid van de klassieke muziek, is een alternatieve vorm van geluid geboren, die op het ogenblik de meeste mensen domineert en allen schijnt aan te spreken. De mensen moeten opgevoed worden tot groter verantwoordelijkheid in het verkeer. Daaraan doet men heel wat. Elke dag dat u het verkeer gadeslaat, bewijst u eens te meer hoe weinig ook deze lessen aanslaan.

Men heeft getracht de mensen op te voeden tot een redelijke houding tegenover elkaar onder het motto: bezorg elkaar geen overlast. Elke dag ziet en beleeft u, wat het resultaat daarvan is: In de meeste gevallen bijna nihil. Een grote menigte blijkt onverschillig te worden, blijft wel fatsoenlijk, maar gaat zijn eigen weg. Een klein deel neemt fel stelling tegen het bestaande en veroorzaakt daardoor meer overlast dan hetgeen zij bestrijden, een ander deel maakt misbruik van de mogelijkheden die door de onverschilligheid van de meerderheid is ontstaan. Heus, je kunt de massa niet zo gemakkelijk opvoeden.

Om de mensen tot enige eenheid te brengen is er vaak een ramp nodig. In de USA zal binnenkort wel weer blijken, dat, wanneer er een werkelijk grote ramp gebeurt, zodat vele duizenden mensen in nood zijn, men ook kleurtegenstellingen kan vergeten. Het zal mij niet verbazen wanneer wij binnen afzienbare tijd zelfs te horen krijgen, dat Black Moslims tezamen met Home Guards optrekken om te redden, wat er nog te redden valt. In Nederland hebt u ook een voorbeeld gezien van de invloed die een noodtoestand op de mensen kan hebben. In de oorlog en tijdens de hongerwinter bleek opeens, dat vijanden als katholieken en communisten heel goed samen kunnen wenken en elkaar kunnen respecteren, zoals ook andere tegenstellingen door gezamenlijke nood en wens werden opgeheven. Ook bij de overstroming in Zeeland vroeg niemand zich af, wat hij met deze andersdenkenden aan moest, maar vroeg men zich alleen af, of men kon helpen. In noodsituaties verandert, zij het gemeenlijk tijdelijk, de mentaliteit van de massa. Met een enkele ramp kun je niet veel bereiken, dat blijkt telkens weer. Wat je dus nodig hebt is een geplande reeks van noodtoestanden. De mens moet steeds weer geconfronteerd worden met de nood van anderen en de noodzaak met eenieder, zelfs zijn vijand, samen te werken om nog iets te kunnen redden.

Het zal u niet verbazen te horen dat de Witte Broederschap dit alles ook overwogen heeft. Men wil proberen van de kaaimannen nuttige helpers te maken door een dergelijke reeks van voor de mens onverwachte toestanden. Want dezelfde concerns die op het ogenblik heel veel moeilijkheden veroorzaken en vele misstanden in stand houden, zouden onder andere omstandigheden een middel kunnen zijn om mensen te helpen en te redden. Dezelfde staten met hun wat morse politieke verhoudingen zullen eenheid vinden, wanneer het er om gaat een andere vijand dan een medemens te beheersen, te overwinnen of te verdrijven, of dit nu een bevende aarde is, vulkanisme of een sterk doorwerkende klimatologische omslag. Dergelijke dingen kunnen de mensen tot eenheid brengen. De enige vraag hierbij is of vaak het middel niet erger dan de kwaal zou zijn.

Ik geef toe dat vanuit mijn standpunt althans, de Broederschap wel eens Sequa-achtige methoden gebruikt. Men maakt veel tamtam en verwijderd gelijktijdig ongewenste elementen. Kennelijk gaat het er om, bepaalde elementen uit te schakelen dan wel om te vormen. Ik heb het gevoel dat ook het komende jaar deze tendens een grote rol gaat spelen. Voor vele mensen zullen er natuurlijk meevallers zijn en zal het jaar zelfs prettiger verlopen dan het vorige. Gelijktijdig blijkt dat problemen die men eens alleen in het verre zuiden of oosten meende waar te nemen, steeds meer ook uw eigen gebied benaderen. Het blijkt dat vele problemen die eens als zeer belangrijk gesteld werden, in feite van geen enkel belang zijn, omdat zij geen essentiële zaken omvatten. Laat mij u een voorbeeld geven:

Nederlanders zijn bereid te staken wanneer zij menen dat zij 5 centen per uur te weinig krijgen, maar zij staken niet wanneer het een of andere bedrijf door zijn overlast een gehele woonwijk verpeste. Toch zou men daarvoor eerder moeten staken. De broederschap zal, om een dergelijke omstelling te bereiken, een aantal noodtoestanden moeten scheppen. Maar vanuit de geest is dit niet bepaald eenvoudig. Je kunt vaak echter een bestaande toestand door een betrekkelijk kleine en onbelangrijke ingreep wijzigen.

Laat mij u ook hiervoor een voorbeeld geven: Bij Rome gebeurde er iets. De basis was een enkele kraan, die niet juist sloot. Dit kan vanuit de geest geregeld worden. Een explosie kun je vanuit de geest echter niet beheersen, dus die mag je weer niet veroorzaken. Je kunt er echter vaak voor zorgen dat er overlast is op een wijze die demensen sterk confronteert met een werkelijk probleem, zonder dat je gelijktijdig een onheil veroorzaakt, dat groter is dan de kwaal. Er is een nieuw modewoord in uw land: Polarisatie. Wat op echt Nederlandse wijze duidelijk maakt dat men er echt fel tegenaan wil gaan. Wat de betrokkenen dan ook gemeenlijk wel doen, tot dat zij binnen zijn. Tegenstellingen verscherpen kan in vele gevallen ook betekenen: problemen zuiverder stellen.

Wij hebben nu op het ogenblik te maken met de toestand op de wereld en moeten proberen allerhande zaken tot een oplossing te brengen. Zo moeten wij proberen allerhande geestelijke, mentale, zowel als economische en sociale zaken, te forceren, door de tegenstellingen scherper te maken. Dat kan haast niet anders. Dit geldt echter de gehele wereld en juist daarom kunnen wij het niet geheel stellen zonder de enige werkelijk wereldomvattende regering, die er bestaat: De concerns, het zakenkapitaal. Daarom moeten wij de alligators van deze dagen soms beschermen en in ieder geval activeren, Wij moeten trachten hen om te vormen van prooi zoekende verscheurende dieren tot bringers van hulp, hen maken tot machten die eerder bereid zijn een boot een tijdlang voort te trekken dan er een om te gooien. Mogelijk vindt u deze beeldspraak niet erg geslaagd. Maar kijk even naar het Nederlandse schip van staat en u zult beseffen dat ook u allen in de boot genomen bent. Het beeld lijkt mij dus wel valide.

Ziende naar de internationale zakenbindingen beseffen wij, dat dezen veel belangrijker en vaak ook machtiger zijn dan politieke zaken en machten. Bovendien is alle politiek ergens gebaseerd op een: 'ik ben lekker meer dan jij'. Het zakelijke dat de wereld bindt, blijkt echter meer te berusten om een sam-sam doen dan op het kunstmatig verscherpen en in standhouden van tegenstellingen. Een mooi voorbeeld is de wijze, waarop het zakenkapitaal samenwerkt met de landen die olie produceren rond de Rode zee gedurende een periode dat Engeland en de USA daar in feite niet veel kunnen bereiken. Wonderlijk: hier is een algehele tegenstelling te constateren in instelling, geloof, denkwijze en leefwijze. Maar het internationale kapitaal houdt zich daarmee niet bezig en bereikt zijn doel door te stellen: Wanneer jullie nu eens iets meer vragen, kunnen wij op onze beurt elders meer nemen, zodat wij er beiden beter van worden. Mogelijk wat gewetenloos maar praktisch en een band tussen werelden die anders moeilijk tot een samenwerking zouden komen. Dergelijke werkingen hebben wij in de geest nodig: Wij hebben niets aan een gedaver over: l' honneur et la patrie, das Vaterland, Gods own coutry of iets dergelijks. Wij menen dat de mensen deze nationale gevoelens van superioriteit, raciale superioriteit e.d. eindelijk eens opzij moeten zetten voor een meer feitelijke en vooral meer menselijke samenwerking. Er zijn bij de Broederschap op dit gebied plannen en u moet wel beseffen dat men hier zeker niet alleen negatief denkt en werkt.

Men probeert daar, uit bestaande omstandigheden, betere verhoudingen onder de mensen te scheppen. Zo blijkt er de mogelijkheid te zijn een groot deel van het internationale kapitaal voor een avontuur te interesseren. Het gaat daarbij om niets meer of minder dan een poging door het slaan van bronnen en het aantappen van ondergrondse rivieren een deel van de Sahara vruchtbaar te maken.

Dit is een plan, dat al langere tijd bestaat, maar nu de mogelijkheid schijnt te hebben tot waarheid te worden. Vreemd genoeg is degene die hierbij een grote rol speelt, iemand die normaal niet veel met de westerse wereld opheeft. Een dergelijk plan zou n.l. de mogelijkheid in zich bergen om op korte termijn veel toeristen te trekken. Zelfs mensen als Gaddafi voelen hier wel iets voor. Ook al gaat men van dit punt uit: de vruchtbaarheid zal toch een grote verandering kunnen betekenen in de situatie van de Arabieren. Nu heeft men er politiek belang bij dat de tegenstelling tussen de Arabische wereld en Israël gehandhaafd blijft. Maar zakelijk zou het wel eens belangrijker kunnen zijn de productie op te voeren. In een latere fase speelt het feit een rol dat Europa zowel als delen van Azië behoefte krijgen aan een nieuwe graanschuur. Ook grote delen van Afrika hebben behoefte aan aanvullende voedingsmiddelen. Dankzij de invloed van het zakenkapitaal zou een zeer moderne verbouw van belangrijke voedingsmiddelen te realiseren zijn, vooral wanneer de kop van de kosten eenmaal gedragen worden door de z.g. toeristenvoorzieningen.

Deze onderneming die door de broederschap wordt bevorderd, zal werk en wat voorspoed kunnen betekenen voor mensen die nu in diepste armoede leven. Deze en dergelijke projecten zullen in het komende jaar waarschijnlijk zo sterk bevorderd kunnen worden, dat zij tot een werkelijkheid overgaan. Ik heb er het een en ander over gehoord, want, zoals u weet, is de raad van de Witte Broederschap nog steeds bijeen en ook bij ons kristalliseren de denkbeelden zich stuk voor stuk. Men zegt daar: wanneer wij dit kunnen bevorderen is het mogelijk een verandering te brengen in de leef- en daardoor ook denkwijze van rond 150.000.000 mensen. Dat zou een nieuwe geestelijke benadering mogelijk maken, een benadering die zowel in het westen als in vele nu z.g. onderontwikkelde gebieden zou aanslaan. Wanneer men enerzijds de spilzucht in de productie wat terug kan draaien en aan de andere kant samenwerking en gevoelens van eenheid kunnen stimuleren, is ook geestelijk en zelfs mystiek veel te bereiken.

Om een voorbeeld te geven: Wanneer wij de bouwdrift van vele Nederlandse ondernemers zouden kunnen richten op de werkelijke behoeften, zodat alleen gebouwd wordt, wat en waar dit werkelijk noodzakelijk is, verandert er veel in het leefmilieu van de Nederlander van heden, vooral wanneer wij daarnaast gezonde eerbied zouden kunnen bevorderen voor de zaken die er reeds zijn en die zeker nog bruikbaar zijn. Dit zou een kwalitatieve verbetering van het bestaan gaan betekenen. Hierdoor zouden de mensen ook meer achtergronden krijgen die kunnen voeren tot innerlijke sereniteit. Wanneer u kijkt naar de wijze waarop u steeds weer wordt opgezwiept, zult u het met mij eens zijn, dat voorlopig de alligators nog druk in de aanval zijn. Men gaat zelfs zover, dat men u probeert te suggereren, dat uw huwelijk wel eens kapot zou kunnen gaan wanneer vader geen platenbon cadeau krijgt. Want Vaderdag is niet werkelijk de dag van vader, maar de dag van onnodige consumptie van vaak onpraktische artikelen. Een dergelijke aanval op uw verbruikslust maakt duidelijk dat de mensen te zeer gespannen zijn op alles wat zij kunnen geven of verwerven, zonder daarbij het werkelijke nut te tellen. Deze drift betekent een sterke belasting van uw middelen, een vaak enorm sterke spanning, een concentratie van de mensen op materiële delen van het bestaan op een vaak zeer eenzijdige wijze, dit terwijl andere zaken van geestelijk veel hoger belangrijkheid daarvoor verwaarloosd worden.

Het betekent dat de mens juist hierdoor een gespannenheid gaat voelen die hem agressief maakt en hem de behoefte geeft even te laten zien dat hij er ook nog is en dat hij meetelt. Men gaat zelfs zover dat men anderen duidelijk probeert te maken dat men zich maar aan het tempo van de gemeenschap dient aan te passen en het recht niet meer heeft op eigen houtje voort te sukkelen. Wie niet meer mee kan, moet maar terzijde treden en afwachten of er voor hem of haar nog wat tijd en ruimte beschikbaar blijkt te zijn.

Wat alles tezamen betekent dat voor de meeste mensen op het ogenblik innerlijke sereniteit een bijna onbereikbaar goed is geworden. Middels allerhande systemen en kunstjes komen de mensen nogal eens tot een soort kunstmatige ontspanning, maar die wordt dan onmiddellijk beschouwd als bron van energie voor een beter uitleven van de blinde verwervings- en verbruikslust, die uw maatschappij beheerst en heus niet alleen in de ontwikkelde landen, terwijl deze houding bovendien overal steeds meer wordt gestimuleerd.

Het is belangrijk wanneer er een omstelling plaatsvindt in uw wereld, waardoor de mensen meer tot rust kunnen komen en de mens ook een zekere mate van tevredenheid leert kennen. Het is belangrijk dat de mens in uw wereld niet voortdurend belaagd wordt door falende apparaten, die een handige handel hem voortdurend weer kunstig in de maag weet te splitsen, dit met de zekerheid, dat zij na de garantietermijn niet lang meer zouden leven. Wie zich dit alles realiseert, zal beseffen dat het proces van geestelijke inwerkingen - of inwijdingen, zoals het ook wel wordt genoemd - en alle brengen van de mens tot nieuwe belevingen er een nieuw niveau van bestaan mogelijk gemaakt moet worden door aanpassing en aantasting van de huidige maatschappij. Dit betekent dat steeds meer roofdieren in uw maatschappij zich bedreigd zullen gaan voelen. Het is opvallend dat op het ogenblik een misdrijf tegen het leven vaak minder zwaar wordt gestraft dan een misdrijf tegen bezit. Men zal m.i. weer tot een begrip moeten komen voor de heiligheid van alle leven, maar dan wel op de juiste wijze. Want daarbij behoort dan ook privacy, het recht om jezelf te zijn. Het betekent ook het recht om te leven, zoals jij wilt, mits je bereid bent een ander hetzelfde recht toe te billijken.

Macht zoekers kunnen dit natuurlijk niet dulden. Indien het naar de zin van bepaalde mensen achter de schermen zou gaan zou er een voorschrift bestaan: Kinderen mogen voortaan alleen geboren worden onder omstandigheden, waardoor zij onmiddellijk middels dinmerken op de juiste wijze in de verbruikersmassa kunnen worden ingeordend, zodat een planning van alle productie mogelijk is op grond van de geboren aantallen plus de daarin bekende kwaliteiten. En juist dit moet vermeden worden.

Geestelijk leven kan niet bloeien, wanneer alle mensen op dezelfde wijze in mensen pakhuizen zijn ondergebracht met allen hetzelfde bankstel en dezelfde Willem op de buis. Er is voor een geestelijke ontwikkeling behoefte aan grote verschillen in denken en leven, maar dan zo dat een vredige confrontatie met het andere voortdurend voor eenieder mogelijk is. Dit is het probleem in deze tijd: het ontwikkelen van het individu in de mensen van heden. Wij hebben daarop al eerder gehamerd. Individualisme is erg belangrijk voor ons, niet omdat de mensen dan alleen eens tegenover de gemeenschap doen, wat zij zelf graag willen, maar omdat alleen dan de mensen zullen begrijpen, wat een gemeenschap van mensen moet en kan zijn. De mensen zullen eerst dan kunnen gaan begrijpen dat verschillen tussen hen en anderen geen redenen vormen tot angst en agressiviteit, maar dat gemeenschap betekent: elkaar zien en aanvaarden en dan proberen hoe je tezamen zo goed mogelijk kunt leven.

Ik dacht, dat dit een zeer belangrijk deel zal worden van het programma van de Broederschap. De Witte Broederschap heeft althans in dit verband een reeks beslissingen genomen die er niet om liegen. Het is bijna zeker dat een aantal natuurrampen zullen plaatsvinden in de lopende periode. Men heeft enerzijds overwogen, hoe men de gevolgen daarvan voor de mensen kan verminderen, anderzijds bedacht, hoe men het effect daarvan kan verhogen. Men is in de raad wat agressief. Niet dat er een gevoel heerst van "wij hebben geen tijd meer". Dat heb ik nog nooit opgemerkt. Wel blijkt er een gevoel te zijn van: er is nu de mogelijkheid om veel te veranderen. Laat ons dit nu doen, want daarna is een opbouw mogelijk.

Indien u weet dat in het gehele programma men zich de vernieuwing van menselijke mogelijkheden, een meer menswaardige maatschappij en een toenemend contact tussen mens en geest voorstelt als aanvangende rond 1980, zo beseft u wel dat er nog heel veel moet gebeuren. Men neemt aan dat dit op zeer korte termijn kan plaats vinden. Zeker zullen schandalen hierbij niet vermeden kunnen worden en zijn ook in bepaalde gevallen oorlogshandelingen onontkoombaar.

Dat alles doet echter minder terzake: Er is zoveel lijden, zoveel nood in uw wereld, dat zelfs een oorlog voor veel mensen nog een verbetering in plaats van een verslechtering zal betekenen, omdat hun dan wat anders uitvallend, maar zeker niet veel intenser lijden dan tenminste voor hun voelen zin heeft. Indien u zich dit alles realiseert, zult u ook begrijpen, waarom juist deze machtslustigen, deze roofzuchtigen onder de mensen zo sterk in de belangstelling staan. Vergeet daarbij niet dat dit vaak op zich zeer goede mensen zijn, die veel goeds willen en kunnen doen. Men zal terecht kunnen zeggen, dat Tricky Dicky heel wat gemene en verwerpelijke dingen heeft gedaan. Maar hij heeft aan de andere kant, dat zal niemand kunnen ontkennen, ook heel wat goeds tot stand gebracht. En ditzelfde geldt voor zeer velen, die macht hebben of zoeken. Er zijn heel wat mensen, wier zakenpraktijken men betreurt en afkeurt, maar die gelijktijdig ook heel wat goeds tot stand brengen en voor vele mensen toch weer nieuwe mogelijkheden scheppen ook. Wanneer wij deze goede zijde kunnen bevorderen en gelijktijdig de negatieve kanten af kunnen breken, is er voor uw wereld al iets werkelijk tot stand gebracht en nadert het ogenblik, dat niet meer de ene helft van de wereld te dik en de andere helft van de wereld veel te mager is.

Hebt u vragen?

Vraag: Zijn de directieven ook nog afgestemd op de mystieke tendens, die volgens de uitstraling te verwachten was?

Antwoord: Deze mystieke tendens is belangrijk voor de mens zelf en bij een bevorderen van het individualisme bij de mens zijn de krachten van het mystieke bijna onontbeerlijk. U moet echter begrijpen dat ik vanavond voornamelijk heb gesproken over meer actuele zaken en daarbij uit ben gegaan van de wereld zoals die nu bestaat, de werkingen in die wereld, zoals wij die zien en de verhoudingen, die daarbij belangrijk zijn. Als eveneens actueel duidde ik daarbij op de Witte Broederschap, die zich omtrent deze dingen zowel als omtrent de uitstorting van krachten een mening aan het vormen is en zo a.h.w. bepaalt wat men met zijn mogelijkheden en de bestaande feiten wil gaan doen. De mystiek kwam daarbij natuurlijk niet zo sterk op de voorgrond, maar ik meende dat het geheel een aardig stukje voorlichting bevatte.

En nog iets: Voor u denkt dat ik toch wel erg negatief over uw wereld van heden heb gesproken en zelfs op het gevaar af dat u mij houdt voor een soort geestelijke Mies Bouwman moet ik hieraan toevoegen, dat die wereld toch wel vol is van allerhande lieve mensen. Want de mensen zelf zijn niet slecht, niet zo verbeterd of rot als het lijkt. Er is niet zo onnoemlijk veel misdadigheid, waaraan toch niets te doen is. Een groot deel van de negatieve reacties van de mensen wordt mede bepaald door de situatie waarin zij verkeren. Omdat volgens ons de mensen principieel goed zijn, omdat het goede nog steeds in hen leeft, ondanks een ontwikkeling die in de laatste 70 à 80 jaren de mens dwingt tot een materialistisch leven, zullen wij onze krachten geven. Daarbij komen ook de rovers aan bod met hun invloed, want zij zullen het mede mogelijk maken, dat de wereld weer zover verandert - al bedoelen zij dit waarschijnlijk anders - dat de mensen zichzelf weer kunnen vinden en gaan beseffen wat in leven en bestaan wezenlijk en wat onbelangrijk is.

Vraag: Zijn projecten, als dat u noemde, in de Sahara inderdaad zaken die de mentaliteit kunnen veranderen (bekort).

Antwoord: Het betekent een situatieverbetering voor vele mensen. U moet het zich als volgt voorstellen: Het eerste deel van het project, dat binnenkort waarschijnlijk verwezenlijkt wordt, bestaat uit het aanboren volgens de oil drill methode van een aantal ondergrondse rivieren, waarvan men de aanwezigheid reeds vast heeft kunnen stellen en door bepaalde methoden van kartering op grote hoogte, ook de vermoedelijke loop reeds heeft kunnen vastleggen. De bedoeling is hiermee een aantal kunstmatige oasen te vormen, compleet met kleine wateroppervlakten, waarheen men welgestelde toeristen hoopt te trekken. Deze plannen zijn o.m. in Tunis en Algiers reeds besproken. Gezien de te verwachten ontwikkelingen menen wij dat men wanneer eenmaal de eerste installaties werken en het project goede winst belooft, verder gaat boren, o.m. om een rijkere plantengroei in een groter gebied mogelijk te maken. De volgende stap zal zijn dat men, wanneer men over meer water blijkt te kunnen beschikken dan voor het

project nodig is, bepaalde delen van de woestijn, die zeer goede maar erg droge grond bevat, gaat bevoelen om zo tuinbouw mogelijk te maken.

Om echter de grond dan tegen een te snelle uitdroging te beschermen, zal men voor beplanting zorg moeten dragen. In het begin gaat het daarbij voornamelijk om palmen. Dit kan, omdat men over goedkope werkkrachten kan beschikken, betrekkelijk eenvoudig gebeuren. Maar zo ontstaat langzaam een soort bebossing, die weer op het klimaat invloed heeft. Het zal dan mogelijk blijken met moderne methoden bepaalde producten, die in Europa en de USA te duur dreigen te worden, in grote hoeveelheid te winnen. Dit geldt ook voor de teelt van gewassen die bepaalde firma's nu voornamelijk betrekken uit Latijns-Amerika, maar die nu met meer zekerheid en minder kosten hier gewonnen kunnen worden. Dit gebied zal zakelijk voor bepaalde groepen een vervanging betekenen van de Fruitrepubliekjes, die langzaam te duur en te onbetrouwbaar worden, om daarin nog grote beleggingen te doen.

Er is dus voldoende stimulans voor het kapitaal. Het resultaat van dit alles is echter dat er een grote ommekeer komt in het leven van een betrekkelijk groot aantal mensen. Het gaat daarbij niet om de Bedawi, de werkelijke woestijnbewoners. Die blijven voorlopig nog wel zwerven. Het gaat eerder om de overvloed van mensen die in de kuststrook rond de steden gegroepeerd is en aan de andere kant ook de negerbevolking die talrijk is en vaak geen voldoende werkgelegenheid kan vinden, waardoor zij zich verder niet kan ontplooiën. Deze mensen krijgen nu opeens beschikking over een stukje vruchtbare grond in ruil voor een deel van hun werkkraft.

Reactie: U zei ook nog iets over energiewinning.

Antwoord: Ik had het zover het z.g. energietekort, dat op het ogenblik grotendeels gesimuleerd wordt. Zelfs voor een stad als New York is het, zelfs in deze warme dagen, mogelijk voldoende energie aan te voeren, zij het, dat dit met kosten gepaard gaat. Men meent echter dat de bevolking te veel en vaak zelfs zinneloos veel energie gebruikt. Men wil dit afremmen en gebruikt de situatie gelijktijdig om gemeenschapsgelden te eisen voor het verder ontwikkelen van andere vormen van energiewinning. Dit op de achtergrond natuurlijk.

Nu gaat het dus nog wel met de energiewinning. Maar over rond 10 jaar zal de gemiddelde energie, per hoofd gebruikt rond 7/10 meer bedragen dan nu bij een lineaire ontwikkeling volgens de huidige trend. Tezamen met het industriële verbruik is er dus sprake van een praktische verdubbeling in 10 jaren, terwijl met de nu gebruikte methoden slechts een meeroopbrengst in energie van rond 17% haalbaar lijkt. Dit betekent dat snel alle reserves opgeteerd zullen worden, zodat een tekort ontstaan zal. Daarin dient men natuurlijk te voorzien. Een deel van die voorzieningen zal ongetwijfeld uit atoomcentrales bestaan. Wanneer overigens de uitvoering van de atoomcentrales nog wat verbeterd wordt, is het risico dermate gering, dat volgens mij hiertegen geen bezwaar kan zijn.

Daarnaast zou men andere middelen voor energiewinning moeten gaan gebruiken. Ik stel mij voor, dat vooral in de warmere streken men gebruik zal gaan maken van de z.g. warmte-energie opslag, een methode, waarbij dag warmte wordt opgeslagen in vloeistof uit de circulatie waarvan desnoods nog weer elektriciteit gewonnen kan worden ook. Daarnaast zal men ook in toenemende mate gebruik gaan maken van de z.g. optische energiewinning, zoals die nu reeds in de ruimtevaart gebruikt wordt. Het bevorderen van deze methoden achtte men tot op heden niet opportuun, ofschoon de mogelijkheid reeds lang bestaat omdat hierdoor het monopolierecht van energiewinners gebroken zou worden. In bepaalde delen van Texas en Arizona, waar de publieke energiedistributie in bepaalde streken wel wat te wensen over laat, gebruikt men deze werkwijzen reeds om aan eigen energiebehoefte tegemoet te komen. Daarnaast heeft men boringen gedaan en warmtewisselingssystemen in gebruik genomen, waardoor een soort klimaatbeheersing kan worden verkregen binnen afgesloten ruimten en wederom bepaalde hoeveelheden energie gewonnen kunnen worden door gebruik van de in deze boorgaten bestaande circulatie. Hierbij is echter nog een eigen energie investering noodzakelijk om het proces op gang te houden. Dergelijke systemen bestaan dus inderdaad reeds, maar zouden meer algemeen gebruikt moeten worden.

Tot op heden schrikt de benodigde, betrekkelijk hoge investering schijnbaar af ondanks de praktisch vrije energie die men voor zeer lange tijd terug ontvangt hiervoor.

Ten laatste wil ik er op wijzen dat ook de zonnespiegelenergie parabolische spiegels veel minder nadruk krijgt dan zij verdient. Vooral omdat deze eenvoudig geplaatst kan worden in gebieden, waar men warmte nodig heeft en die eventueel kan worden omgezet in andere energievormen dan wel direct gebruikt kan worden om bv. metalen te smelten, te koken e.d. In India gebruikt men deze methode wel, maar zeer beperkt. In gebieden met een bepaalde hoeveelheid zonneschijn is echter ook deze methode rendabel genoeg. Naar mijn bescheiden mening zouden dergelijke methoden voor energiewinning meer gebruikt moeten worden.

Vraag: Er is hier nogal wat te doen over het droogmaken van de Markerwaard en het droogleggen van de Waddenzee. Hoe staat u daar tegenover?

Antwoord: Het is een verschijnsel van deze tijd, waar de mensen kennelijk vooral grond willen hebben waarop zij bouwen kunnen. Volgens mij zijn beide zaken voornamelijk prestigeobjecten. Een afdamming van de Waddenzee zou volgens mij een grote verarming betekenen voor de natuur rond Nederland, de visstand schaden en bepaalde uitwisselingsprocessen in de zee vertragen. Daar tegenover staat dat geen belangrijke gebieden, zelfs maar voor recreatie, ter beschikking zullen komen.

Hetzelfde geldt volgens mij voor de Markerwaard. M.i. heeft men de gronden die daar droogvallen voor landbouw niet zo hard nodig. Men wil er, naar ik meen, een vliegveld aanleggen en ik vraag mij af, welke idioot op dat denkbeeld is gekomen. Gezien de wijze, waarop zich een bevolkingshergroepering aan het voltrekken is, lijkt het mij zeker dat vóór dit veld klaar is, het aantal mensen dat overlast zal ondervinden van dit vliegveld, groter is dan de gezamenlijke bevolking van Amsterdam en Den Haag samen.

Anderen spreken over de mogelijkheid tot bebossing voor recreatie, maar belangrijke heren hebben al in hun achterhoofd hier een gemakkelijk te bereiken centrale oefenplaats te stichten ofschoon zij dit wijselijk nog niet hebben gezegd. Ook dit lijkt mij niet bepaald nodig. Vergeef mij dat ik het zeg, maar vaak doen de soldaten van kleine landen mij denken aan jongentjes die oefenen in het slingeren van stenen, terwijl de grote jongens met raketten vol atoombommen boven hun hoofden vliegen. Ik meen dat ook dit niet zo belangrijk is en stel dat voor het geheel van Nederland en de Nederlandse waterhuishouding het behoud van het huidige IJsselmeer beter zou zijn. U kunt natuurlijk met mij van mening verschillen, want eenieder kan wel enkele argumenten vinden om zijn eigen voorkeuren te verdedigen.

Vraag: U sprak over een gebrek aan sereniteit. Maar is dat niet het gevolg van de vele geluiden die de mens storen en werkelijke bezinning steeds weer verstoren?

Antwoord: Let maar eens op de ontstellende ontstedelijking die op het ogenblik aan de gang is. Dat geldt heus niet alleen voor Amsterdam of Den Haag, maar evengoed voor bv. Parijs. Berlijn is een van de weinige grote steden, die hieronder minder te lijden heeft, maar daar kunnen de mensen ook moeilijker weg trekken naar andere woongebieden.

Deze drang naar buiten toe wordt m.i. veroorzaakt door een ondragelijk toenemen van overlast in het stadsmilieu. Maar deze overlast wordt veroorzaakt door een mentaliteit die men ook zelf heeft. Men ergert zich bv. eraan, wanneer een ander 's nachts een autotoeter gebruikt, maar wanneer men zelf laat iemand haalt, is men vaak te lui om even uit de wagen te komen en toetert zelf ook. Zoals menige automobilist zich steeds weer beklaagt over de herrie die bromfietsen maken, maar midden in de nacht het heel gewoon schijnt te vinden 2 á 3 minuten zijn motor te laten razen om even warm te draaien, wat voor die motor dan nog slecht is ook. Zeker wordt de innerlijke rust van de mensen door dit alles aangetast. Maar men kijkt in dergelijke gevallen wel naar anderen, zonder te beseffen dat men zichzelf ook schuldig maakt. Men eist een ingrijpen van de overheid. Maar daarvan komt toch niets terecht. De mentaliteit moet veranderen, men moet begrip hebben voor de behoefte aan rust die bij anderen bestaat, ook op ogenblikken dat men zelf wat lawaai eigenlijk alleen maar aangenaam vindt.

Deze mentaliteit kan pas veranderen, zo zal menigene zeggen, wanneer er meer innerlijke rust bij de mensen is. Maar dat is alleen mogelijk, wanneer de mensen weer meer rust in hun milieu vinden. Er is echter een andere mogelijkheid: Men kan een zodanig spanning scheppen dat de noodzaak tot onderlinge aanpassing hierdoor ontstaat. Ongeacht de van buiten optredende invloeden blijkt in dergelijke gevallen een zekere sereniteit te ontstaan, waardoor het mogelijk is de innerlijke bereikingen van de mens weer op te voeren tot een zekere innerlijke en mystieke beleving.

Is iedereen nu tevreden? Dan, vrienden moeten wij niet verder praten, want dan zou een van ons misschien toch weer ontevreden kunnen worden.

Ik dank u dus voor uw aandacht en wens u:

Goedenavond.

ESOTERIE

Goedenavond, vrienden.

Het tweede deel van de bijeenkomst moet altijd iets meer geestelijk van aard zijn. Ik zou daarom gewoonweg eens willen spreken met u over dingen, die mij beroeren.

Weet u, soms klinkt de stilte zo luid. Wanneer je reist tussen de sterren, is de eenzaamheid gelijktijdig een volte van licht. Wanneer je zoekt in de volte van het menselijke zijn leef je soms 'n vergelijkbare leegte. Dan vraag je je af, waarom dit zo is.

Het bestaan is voor een mens altijd weer moeilijk. Maar al te vaak zie je alle kracht en energie naar buiten toe uitspetteren als een vuurwerk van levenskrachten en aan de binnenkant is er niets. Wanneer de mens nu maar de moed zou hebben naar die stilte, die leegte in zichzelf te luisteren, zou ook daar een stem klinken, iets wat luid, sterk is.

Wanneer de stroom van de tijd een ogenblik bevriest en stolt en in jezelf de oneindigheden waar gaan worden, hoor je de oermuziek, de eerste klank in jezelf weerkaatsen. Dan vernieuwt zich de schepping in je wezen. Dat is iets wonderlijks. Maar mogelijk klinkt dit erg mystiek en voelt u, dat op een avond, die actueel moet zijn, een lichtere toets past.

Maar wanneer ik zie naar de wereld en de mensen, zie naar de sferen en zelfs wanneer ik tracht door te dringen tot de hoogste krachten die ik ken, dan rijmt het al zich samen tot een soort klankloos gedicht. Dan is er voor mij deze wonderlijke vermenging van leegte en volheid, van schijnbare zinloosheid, die de uiteindelijk zin van het bestaan bepaalt. Dan is er een enorm gevoel van zwakte, die wanneer zij eenmaal is aanvaard een enorme kracht blijkt te zijn. Het is iets fantastisch. Toch is het iets, wat in uw wereld van heden evenzeer bestaat als bij het begin van de wereld.

Een mens heeft in zich een erfdeel dat hij naar ik meen niet kwijt kan raken, Wij kunnen theorieën opbouwen, in hoeverre dit deel uitmaakt van de geest, de ziel, of nog iets anders. Maar wanneer wij dit alles met een zekere empirie ervaren, in onszelf benaderen, dan hebben wij geen verklaringen meer nodig, dan menen wij te verstaan, te weten.

Voor mij is dit alles iets, wat je eigenlijk alleen maar schilderen kunt en ik heb alleen maar woorden. Maar stel het u voor: Wanneer je diep in jezelf doordringt, stuit je op een onoverkoombare leegte, een ruimte die onbegrensd lijkt te zijn en aan de andere kant in je gevoel, al weet je niet hoe of waar, door een grens omvaamd schijnt te zijn. Wanneer je die leegte dan aanvaardt en niet probeert er snel iets gezelligs van te maken, veranderen je gevoelens. Dan is het, of in deze leegte ergens kleine flintertjes goud ronddansen.

Dan hoor je opeens ergens een geluidloos woord. Het is geen klank, maar schrijft zichzelf in je. Dan komen er contouren, lijnen en ontstaat er een reeks van lichten en kleuren of tienduizenden zonsopgangen en ondergangen gelijktijdig aan de gang zouden zijn. Dan sta je even versteld over het wonderlijke. Ben je opeens in een andere dimensie gekomen, in een dwaalwereld verdoold. Je weet het niet. En dan, terwijl het voord maar steeds doorzindert, of het een hitte trilling is op een kokend warme dag en alles beroert, wat er in en rond je is, schep je zelf.

Dat is dan het meest wonderlijke: een mens schept zelf. Misschien schept hij niet direct werelden. Soms blijft het bij enkele eenvoudige lijnen die een ik schetst: zijn beeld van de oneindigheid. Soms tekent men met wat punten een soort sterrenbeeld, waarin men zichzelf herkent en vandaaruit bouwt men dan een netwerk van lichtjes op, lichtjes die dan toch weer stralende krachten worden. Je weet eigenlijk niet, hoe dit alles gebeurt. Maar het komt over je vanuit die trilling, die geluidloze stem en uit iets, wat je wel bent maar dat je nog niet eens geheel kent.

Het is lastig dergelijke dingen met woorden te tekenen. Het lijkt mij al moeilijk iemand die dit niet kent te vertellen, hoe de wapperende lichten van een noorderlicht door de hemel zweven, guirlandes die van kleur veranderen en de poolnacht festonneren.

Maar dit, waarover ik spreek, is veel meer dan de wonderlijke verschijnselen van een poolnacht. Als je uit die toestand terugkeert, ben je als mens het meeste daarvan trouwens alweer vergeten. Als geest rest je een beeld, iets als het doorklinken van een piano, die nog even doorzingt, nadat de laatste noot is aangeslagen. Maar wel weet je opeens: mijn leegte is geen leegte, mijn eenzaamheid is geen eenzaamheid. Mijn zwakte is geen zwakte. Ik ben op een vreemde wijze gelijktijdig een gehele kosmos en toch minder dan een enkele molecuul in de onmetelijke massa van de wereld, waarin ik leef. Je beseft: ik ben gelijktijdig een beeld van een schepper, zelf schepper en toch schepsel. Als je die vreemde strijdigheid in jezelf oplost, weet je dat al wat er in je bestaat, ook naar buiten toe voor je bestaat. Dat is voor mij wel het meest wonderlijke van al. Het vreemde is, dat daarbij ook alles een geheel nieuwe betekenis voor je krijgt.

Ik zal proberen iets van deze ervaring te zeggen in menselijke termen, hoe onvolkomen ook het resultaat zal zijn.

Het ruizen van je bloed speelt een symfonie, het kloppen van je hart telt eeuwigheden samen en vormt daaruit een nieuwe tijd. Oneindigheden worden saamgekneden tot een gebeuren van één enkel ogenblik. Je breekt de stilte stuk en uit de stilte die her ontstaat klinkt weer de melodie die als een echo een beperktere gedachte nalaat: een paar lijnen, een woord, iets wat wordt omgezet in krachten en straling, iets waarmee je het licht in je rond je verbreidt en aanschouwt tegelijk.

Je breekt a.h.w. de oneindigheid kapot tot tijd, om zo de werkelijke oneindigheid te vinden. Je vraagt je soms af of je een kuiken bent, dat door een schaal van schijnbare wezenlijkheden moet breken om in deze wonderlijke wereld met zijn vrijheden en onzekerheden zichzelf te hervinden en zich te koesteren in een eeuwige straling.

Zo leef je dan. Denk nu niet dat dit een droom is, een verhaal. Denk niet dat dit voor u niet mogelijk is. Iedereen heeft een eigen lied, een eigen woord, een eder bouwt zijn eigen akkoorden voor een melodie van oneindigheid en eenieder creëert zich misschien een al, dat wat anders lijkt. Iedereen, bewust of niet, zendt krachten uit en eenieder doet dit op een geheel eigen wijze en met geheel eigen achtergronden van mogelijk beseffen. Maar het is er. Het wonderlijke van dit alles is de enorme verbondenheid die, wanneer zij in ons ontdekt is, opeens ook buiten ons voor ons bestaat.

In mijn wereld ligt dit wel anders dan in de uwe, maar ik vraag mij soms af: Is dit al, die sfeer, die gehele wereld die ik rond mij zie, misschien alleen een echo van het onbekende op dat, wat er in mij geschapen is?

Het is geen redelijk denkbeeld, want er moet toch een werkelijkheid buiten mij bestaan. Maar die werkelijkheid kan ik alleen waarlijk beleven door wat in mij bestaat. Ik kan niet de wereld buiten mij stellen, mij terug trekken en uitroepen: zo wereld, daar ben je. Dat zijn je feiten, dit is de ontleding van je waarden in mijn gedachten en alleen daaruit leef ik. Je kunt de wereld alleen leren beseffen, wanneer je die wereld ook in jezelf draagt. Je beleeft het leven eerst werkelijk, wanneer je in jezelf leven kent, in jezelf misschien een schepping schept. Zelfs wanneer dit alles een droom zou zijn, zo is het voor mij een belangrijke droom, want het schijnt mij, dat de werelden alleen daarop een antwoord geven. Het is je opeens of alle mogelijke banden die je in jezelf ontdekt hebt, opeens ook naar buiten toe voor je bestaan, of de krachten die je in jezelf deed spelen, opeens een macht worden die buiten je als een gave kan worden uitgeoefend.

Och ja, ik praat maar wat. Ik spreek wat over dingen die voor mij belangrijk zijn en die voor u waarschijnlijk eerder dromen of mystieke woorden lijken. Toch, wanneer wij bang zijn voor onszelf, wanneer wij de leegte en stilte die ergens in ons bestaan, niet durven betreden, wanneer wij niet de moed hebben de gehele wereld buiten ons een ogenblik te laten sterven en mee te sterven tot het licht ons nieuw leven geeft, hebben wij niets, zijn wij niets. De zin van het leven is meer dan een alleen maar bewegen alleen eten, drinken, lachen en liefhebben. Leven is in jezelf de banden kennen waardoor de wereld leeft voor jou.

Een vriend van mij heeft lang geleden eens gezegd: Duizenden kristallen warrelen, vallen en zijn een waas, omhullende de werkelijkheid en scheppende een nieuwe reinheid, waaronder het oude voortbestaat. Zo voel ik mij soms, wanneer ik in mijzelf het vreemde geluidloze woord hoor en in mijzelf de klank vindt die het voor mij omschrijft.

Weet u, een wereld onder de sneeuw heeft zoiets smetteloos voor een kort ogenblik. Je vergeet even dat hetgeen er onder ligt hetzelfde is, wat je kort geleden zag als vervallen, alles, wat kaal en levenloos een kort ogenblik geleden nog voor je stond.

Zo gaat het schijnbaar ook met mij. Ik weet dat er vele dingen in mijn denken en mijn leven bestaan die waardeloos zijn. Ik weet dat ik illusies koester dáár waar ik die beter niet zou koesteren; zoals ik weet dat ik dromen droom, die alleen maar een poging zijn mij zelf voor mijzelf te rechtvaardigen. Dan, ondanks alles, wil ik toch weer doordringen in mijn wezen ik wil de leegte beleven. Dan is er weer het licht, deze onmetelijke glans en het is mij of mijn gehele leven zelf daardoor bedekt is. Ik weet, dat dit niet waar is. Ik ben nog hetzelfde wezen, ik dwaal door dezelfde sferen en ik denk dezelfde gedachten, Ik zend nog steeds dezelfde boodschappen uit naar uw wereld, probeer op dezelfde wijze licht te zijn voor lagere werelden en hunker nog steeds naar leringen uit hogere werelden. Ik verander niet. Maar toch: ik gevoel mij smetteloos. Het lijkt wel of de innerlijke leegte je ergens reinigt, of de beleving van een innerlijke werkelijkheid het vuil weg neemt van je uiterlijkheid je maniertjes en gewoonten.

Heeft u zich wel eens afgevraagd waarom men God wel Vader noemt? Vader betekent voortbrenger, helper, beschermer, zeker. Maar als ik het in mijzelf zie, is Vader het woord, de trilling, die in mij bestaat. Het is de geluidloze zinding, waarover ik u sprak, dit vreemde dat alles opeens weer inhoud geeft, dat alles weer vernieuwt, waar maakt en doet scheppen, ook mij, terwijl ik toch schepsel ben.

U zoekt waarschijnlijk ook voor uzelf een weg om vrede te vinden, om wat meer te zijn misschien of alleen zelfs maar om waar te kunnen zijn, eens even los te geraken van deze dingen in het leven, waar je eigenlijk niet zonder kunt en die je toch ergens niet aanvaardbaar vindt.

U zou ik raden: kijk eens naar jezelf, kijk eens in jezelf en wees niet bang wanneer je daar een leegte treft. Wees niet bang voor demonen in het duister, maar wacht gewoon tot de leegte zin krijgt. Je hebt altijd wel een ogenblik waarin je zegt: Wereld ik haat je, ik heb genoeg van je. Dat zegt u op uw wereld en zelfs ik zeg het nog wel eens in de mijne ofschoon dat toch een lichte wereld is. Dan hebben wij er genoeg van.

In dergelijke gevallen vlucht ik weg in mijzelf, maar ik vlucht niet weg van de wereld, ik vlucht naar de werkelijkheid van de wereld toe. Ik zeg niet dat ik er genoeg van heb, dat ik niets meer doe. In tegendeel: Ik zoek de kracht waaruit alles gedaan kan worden.

Mijn raad is: wees nooit bang voor jezelf. En wanneer je de roes in jezelf ervaren hebt - of hoe je het ook beschouwt - probeer dan ook niet tot de wereld terug te keren als een profeet, zeggende, waar de enige waarheid schuilt.

Dat is ook weer zo iets vervelends: Je kunt zeggen wat je ziet. Maar de anderen zien het niet. Voor hen is, wat je ziet, niet reëel. Voor hen speel je "ik zie, ik zie wat jij niet ziet." Probeer niet anderen te overtuigen. Je kunt ten hoogste getuigen van je eigen toestand en beleven, zoals ik probeer dit te doen. Je kunt hoogstens zeggen: zo beleef ik het. Je kunt anderen niet zeggen: dit is jouw weg, of dit is jouw leven. Zoals ik de mensen niet kan zeggen: Dit is het enige licht, de enige waarheid. Je kunt hoogstens zeggen. Wees toch niet bang voor jezelf' mens, ook al lijken er duistere leegten in je te bestaan. Wees niet bang.

Dat is het enige wat je zeggen kunt, wat voor de ander betekenis heeft, omdat wij dit moment van ontmoeten van het innerlijk duister, de confrontatie met onze angsten en daarna de leegte wel allen zullen doormaken. Dat is ook het enige zinnige wat ik u kan zeggen. Ik kan u natuurlijk raad geven uit eigen ervaring. Zo raad ik u om, wanneer u terug komt van de innerlijke beleving, niet meteen een poging te wagen om wonderen te doen. Geef gewoon van je kracht, waar deze nodig is. En dan is de wil daartoe vaak reeds voldoende.

De legende vertelt van Jezus, dat aan zijn weg een zieke hunkerend naar genezing neerhurkte. De meester kwam voorbij en zag de zieke niet eens. Hij sprak met zijn discipelen. Maar de schaduw van Jezus gleed over deze mens weg en zie, hij was genezen.

Dat is voor mij natuurlijk: geen krampachtigheid, geen hocus pocus, geen aanroeping van God en duizenden geesten, maar alleen maar de lichtende kracht die automatisch uit Jezus oversprong naar degene die deze nodig heeft en deze geneest. Stel dit als een normaal gebeuren. De goddelijke kracht, of hoe wij deze vreemde band met de oneindigheid ook noemen, is altijd aanwezig, werkt altijd, gaat van ons uit in de wereld. Ik beweer niet dat u ooit kunt zijn, wat Jezus was of mogelijk dat ik iets dergelijks zou kunnen zijn. Maar dat licht, weet u, die kracht dragen ook wij in ons. Wanneer wij dezen nu maar aanvaarden willen, niet voor onszelf, maar als een deel zijn met de kosmos, zo werkt die kracht uit ons.

Houdt u niet al te veel bezig met de gebreken en fouten van uw wereld, u bent maar een eenling en gemeenlijk kunt u niet veel anders doen dan bestaan. Maar als u dit bestaan ziet met in uzelf 't licht, de geladenheid van de kracht die uit het geluidloze woord stroomt, zo zou misschien uw schaduw de wonderen kunnen volbrengen die u bewust niet kunt doen. Dan zal uw aanwezigheid mogelijk banden van beklemming breken voor anderen, die u niet met al uw woorden zou kunnen vernietigen. Dan doe je niets voor of aan de wereld, maar ben je er een harmonisch deel van en breng je die wereld alleen door je bestaan reeds harmonie.

Vergeef mij dat ik alleen sprak over dingen die mij beroeren en interesseren. Overwaardeer mijn woorden niet. Ik kan alles nog zo dichterbij schetsen, maar wanneer u het niet zelf beleefd hebt, zegt het u in wezen niet veel. Want het is voor mij even moeilijk u maar iets duidelijk te maken van iets, wat voor mij geheel werkelijk is, als het voor u zou zijn om teruggaande in de tijd, een Sumeriër duidelijk te maken, wat de HTM is.

Ik ben echter dankbaar voor de banden die ik tussen mij en enkelen van u meende te bespeuren. Ik kwam hier als gast, maar druk de hoop uit dat dit niet voor de laatste maal zal zijn dat ik in uw midden mag vertoeven.

Ik dank u voor uw aandacht en wens u een goedenavond.

d.d. 15 juni 1973